

Pla Mobilitat Urbana

2025 - 2030

La mobilitat, per a les persones

Participació - Sessió 11

Mobilitat, espai públic i seguretat viària

11 de juny de 2024

Contingut

1. Objectiu de la sessió
2. Plantejament general del PMU
3. La mobilitat actual: un dia feiner a Barcelona
4. Diagnosi
5. Grans reptes i línies estratègiques

01

Objectiu de la sessió

02

**Plantejament general
del PMU**

Pla 2030 amb VISIÓ centrada a la millor mobilitat de les PERSONES

Un Pla orientat a satisfer els diferents motius de mobilitat i la diversitat de les persones que es mouen.

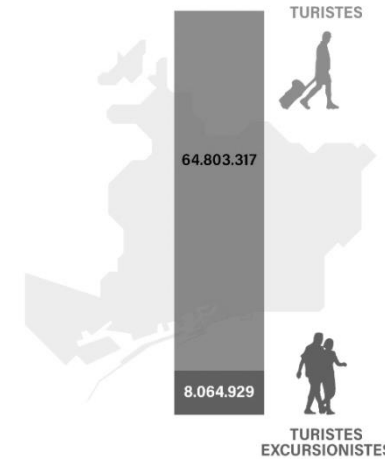
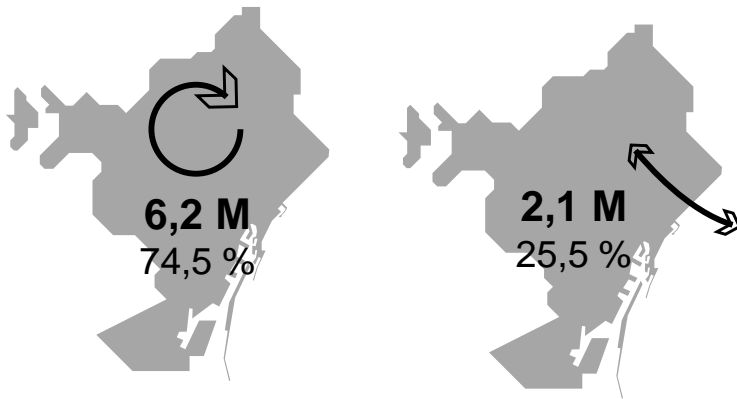
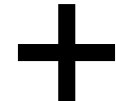

03

**La mobilitat actual:
un dia feiner a Barcelona**

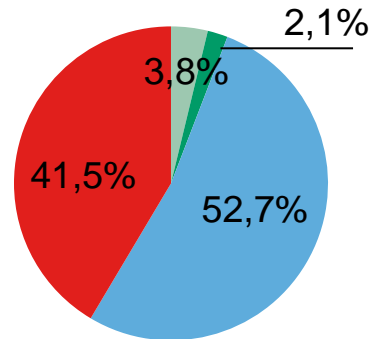
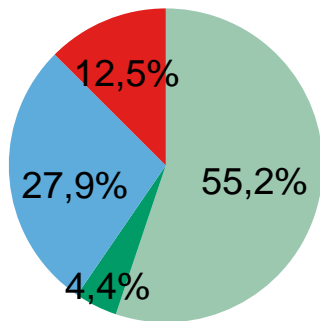
Barcelona rep i emet
8,3 milions
 Etapes de desplaçaments/dia

Cada dia a Barcelona s'estima que es mouen uns
 150-200 mil visitants de mitjana, que fan 4 desplaçaments/dia
0,6-0,8 milions
 desplaçaments/dia

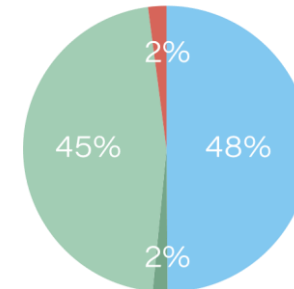

Interns

Connexió

Turistes

Repartiment modal 2023

- 8,3 M d'etapes diàries
- 80,1% d'etapes en modes més sostenibles
- El vehicle privat va baixar per primer cop per sota del 20%

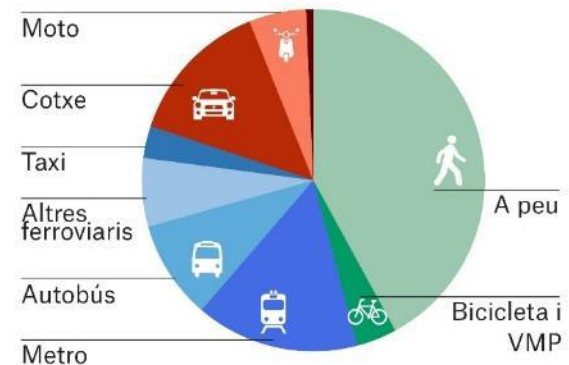
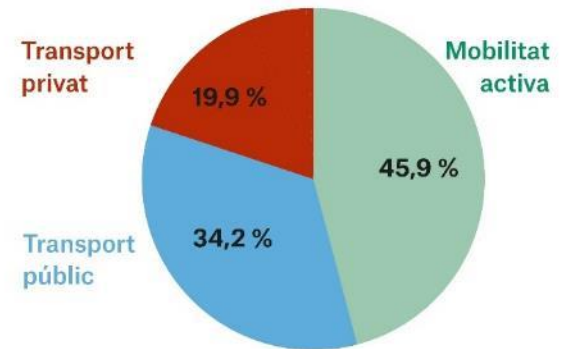
Evolució de les etapes totals dels desplaçaments

Dades bàsiques de mobilitat

Repartiment modal, 2023

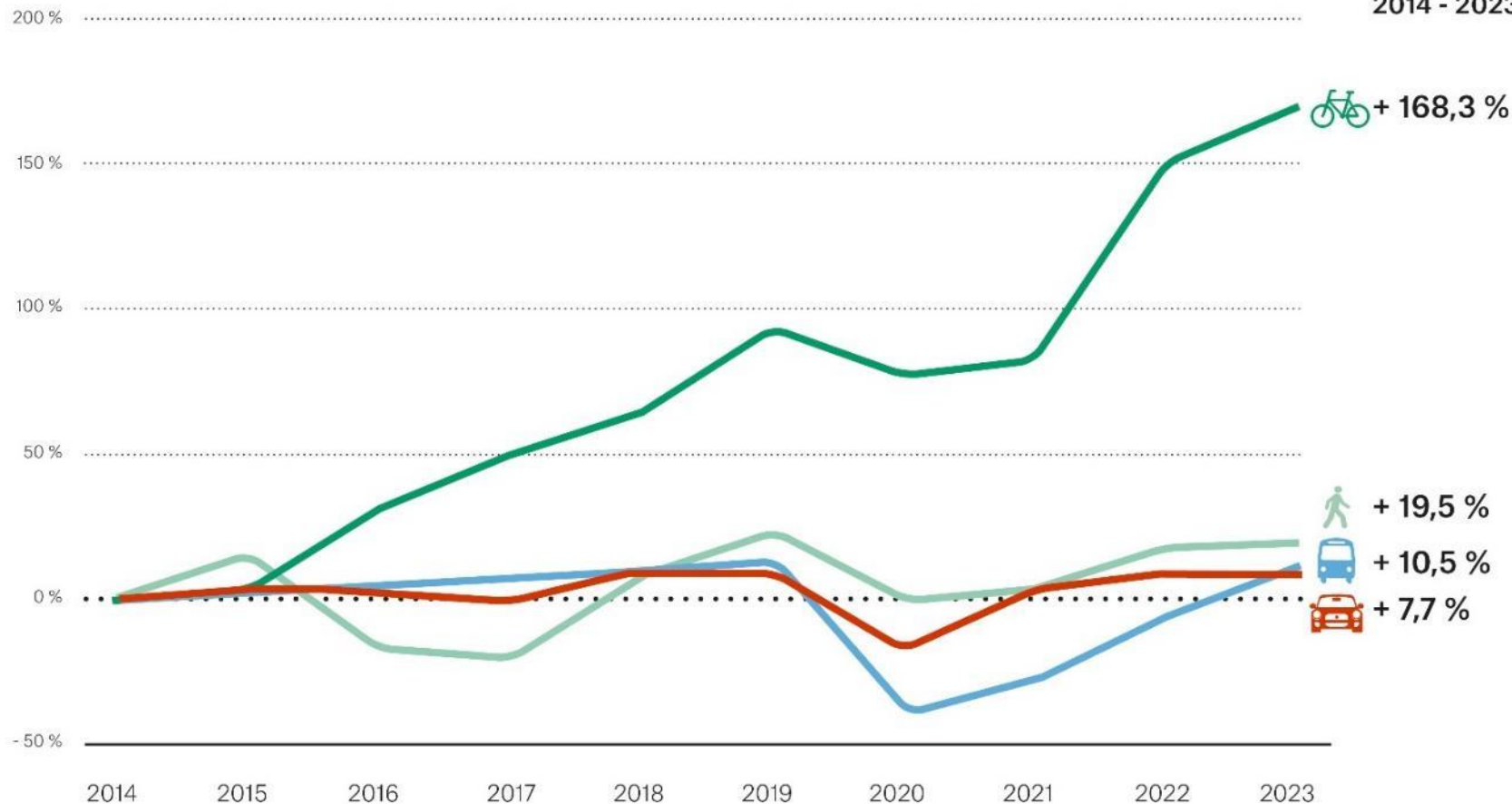
Dades bàsiques de mobilitat

Evolució percentual de les etapes de desplaçament per modes

Evolució percentual en base a valor 100 inicial - 2014 -. Dades bàsiques de mobilitat.

Increment %
2014 - 2023

Repartiment modal segons sexe

Dades bàsiques de mobilitat, 2023

Dones

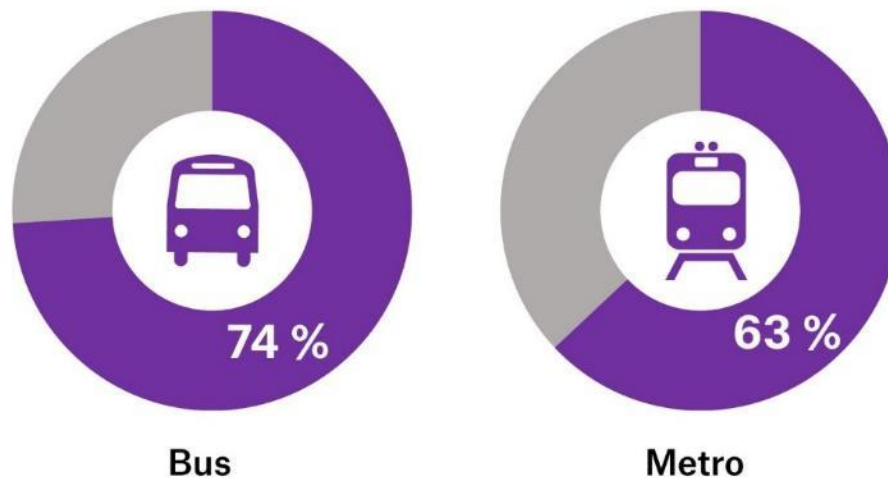

Homes

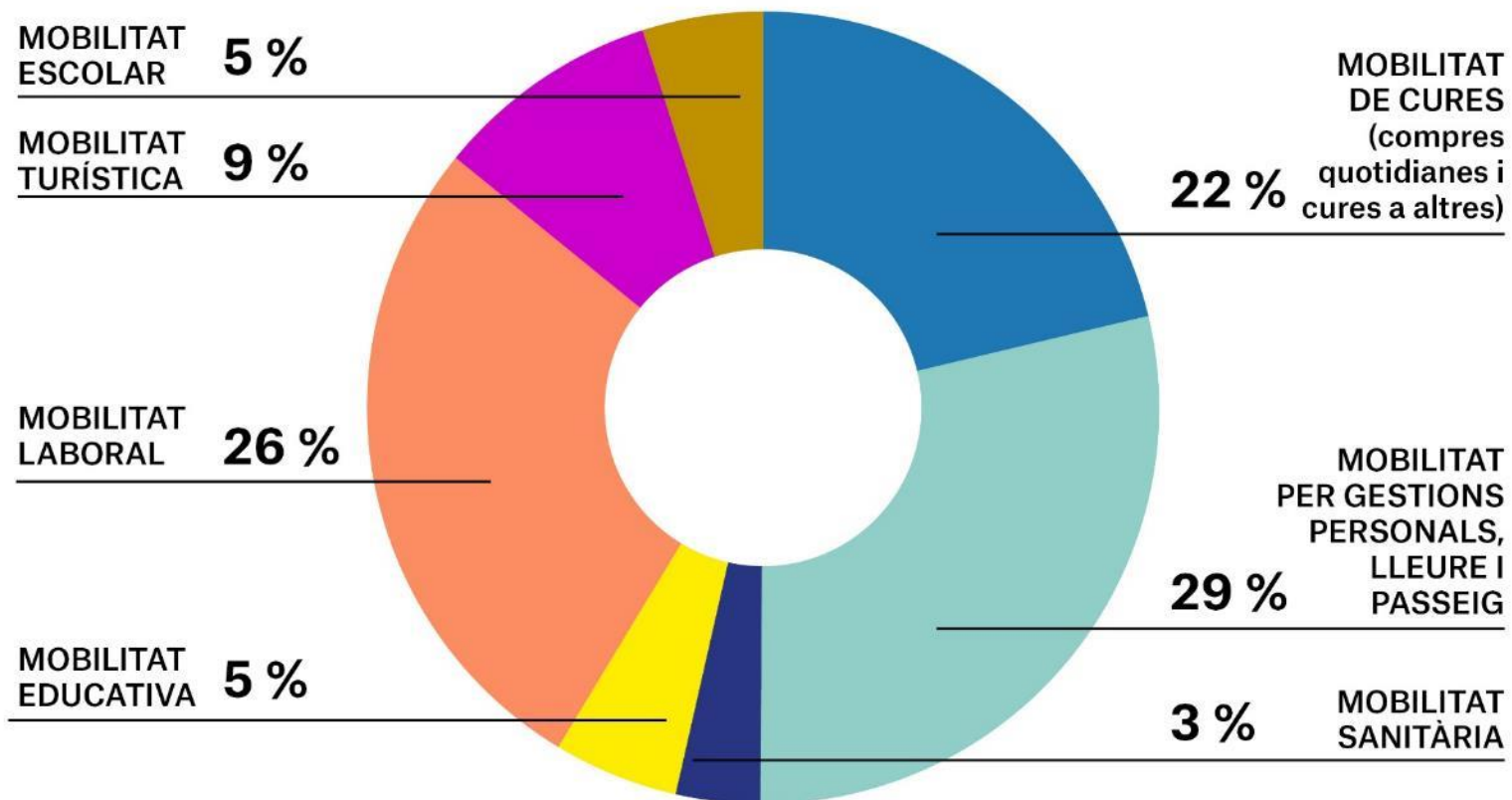

Bretxa en l'ús dels mitjans de transport: quota de les dones

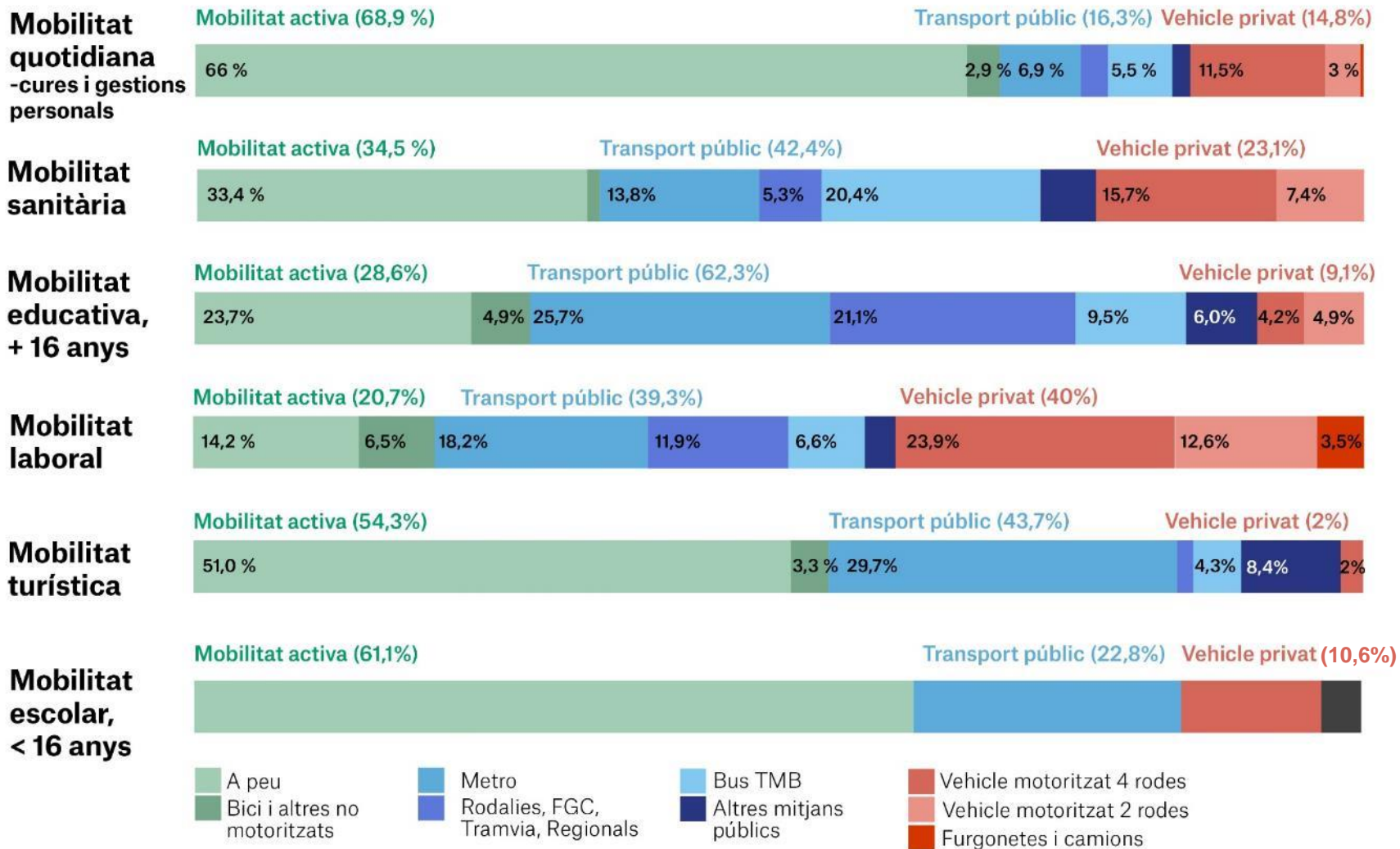
Dades TMB, 2022

Distribució de les etapes de desplaçaments per motius

Mobilitat per motius de desplaçament

04

Diagnosi

Mobilitat per modes: a peu

- Ciutat amb **bones condicions per caminar**. Elevada conscienciació de la prioritat del vianant, normativa existent i tendències internacionals en la mateixa direcció.
- Moltes accions de **pacificació** de carrers en els darrers anys.
- La **mobilitat de cures i la mobilitat per motius personals** són el 85 % dels viatges a peu.
- La **gent gran** (65,5% dels desplaçaments) i les **dones** (45,5 %) caminen més.
- Caminar és dels modes més **segurs**. Tot i així l'any 2023 es van produir 9 atropellaments mortals i 58 persones ferides greus.
- Gran esforç en la implementació d'**infraestructures de mobilitat vertical**: 101 escales mecàniques i 55 ascensors (+19 % que 2019).

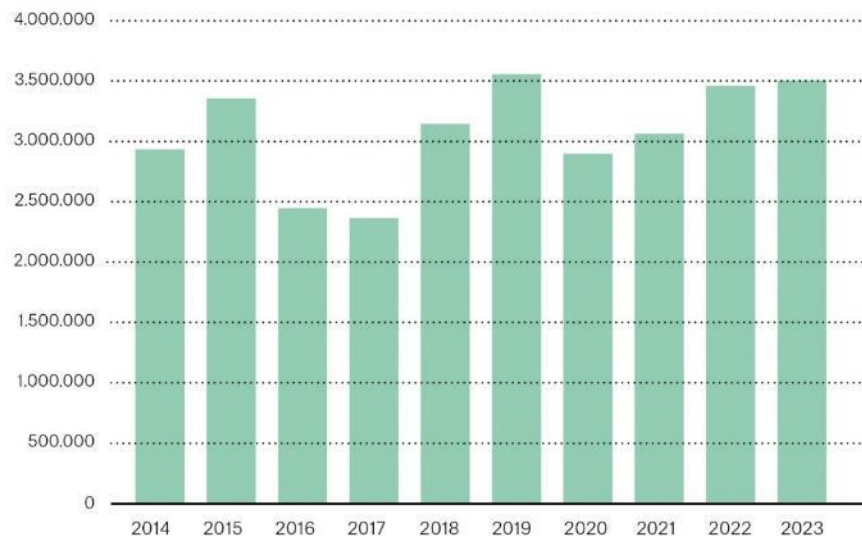
Carrers de vianants i prioritat invertida

Dades bàsiques de mobilitat, Ajuntament de Barcelona

Etapes a peu

Dades bàsiques de mobilitat, Ajuntament de Barcelona

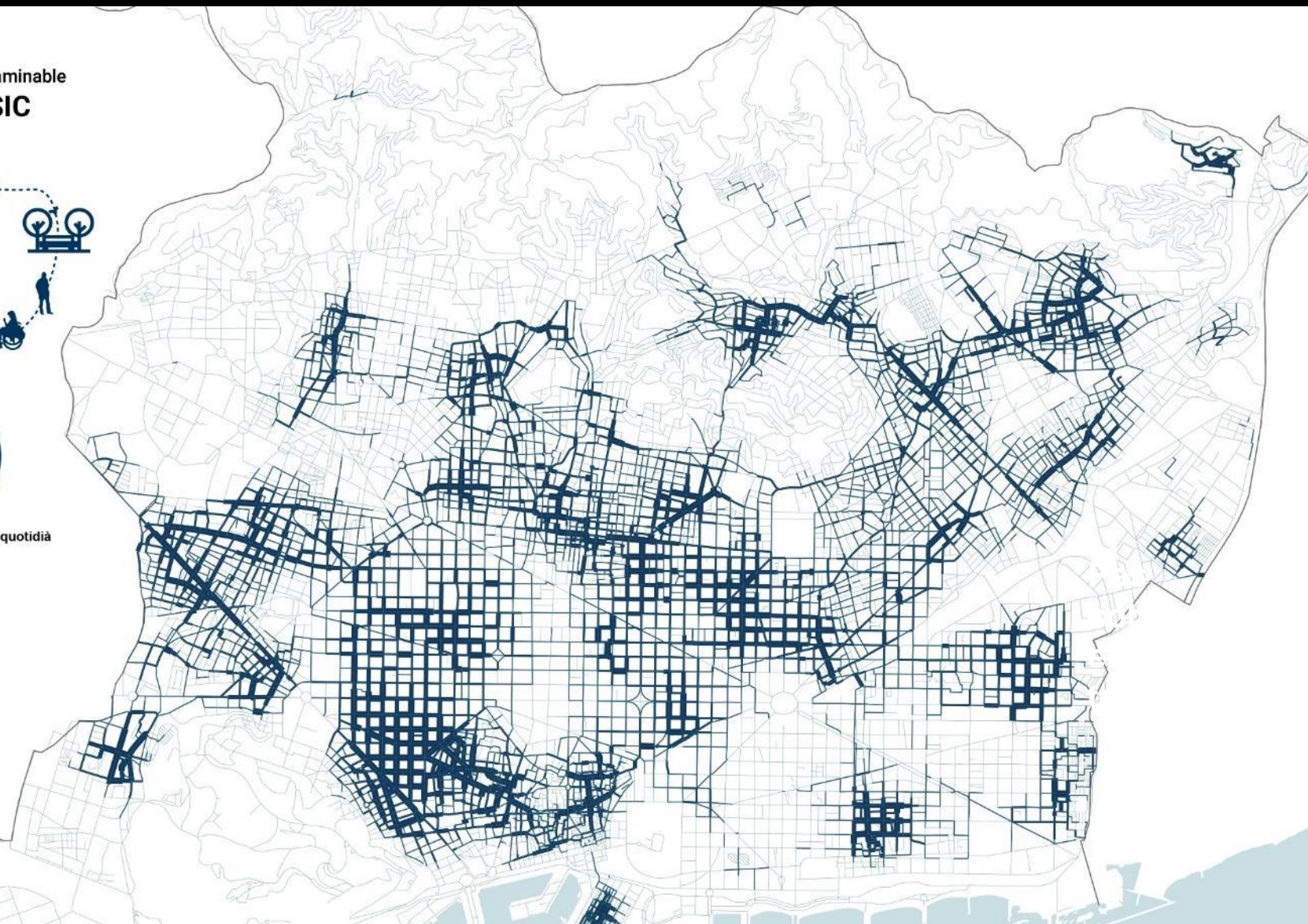

Sistema caminable BÀSIC

600 m
en
10 min

Freqüència d'ús quotidiana
— menor
— major

Itineraris a peu que enllacen diferents espais quotidians (equipaments, comerços, espais verds, etc.) i que responen a dinàmiques de proximitat a l'habitatge (càlcul teòric). Font: Barcelona Regional

- 51% etapes per **mobilitat laboral i educativa** i el 28% per **motius de lleure i gestions personals**.
- **Creixement** molt notori de la xarxa ciclable els darrers anys. El 74% de la xarxa viària són vies pedalables.
- Gran **cobertura territorial** de la xarxa ciclable: el 71% de la població disposa d'un carril ciclable a menys de 200 m del seu domicili.
- Gairebé 1 de cada 3 etapes en aquest mode (28,4%) ja es realitza en **VMP**.
- **Bicing**: 144.653 abonats l'any 2023 (+41,4% respecte 2018). 100 noves estacions i 4.000 bicis elèctriques.

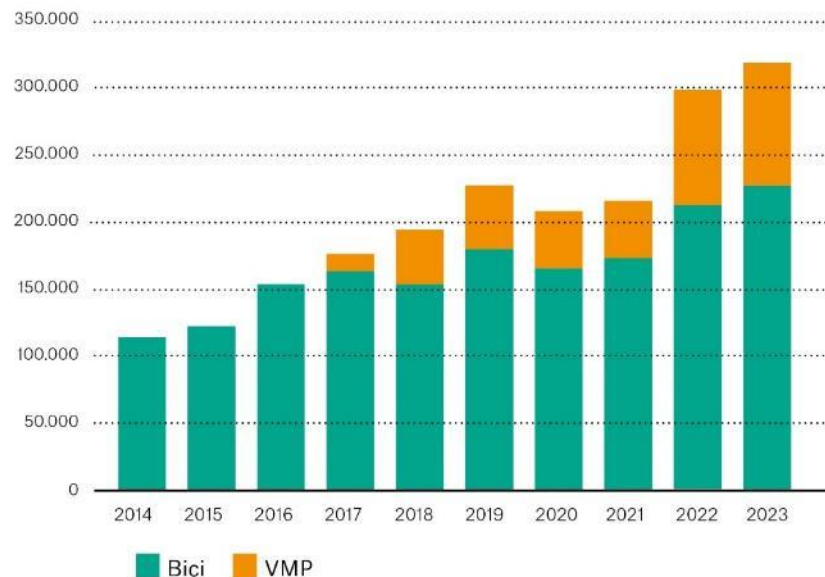
Carrils bici

Dades bàsiques de mobilitat, Ajuntament de Barcelona

Etapes en bicicleta i VMP

Dades bàsiques de mobilitat, Ajuntament de Barcelona

Xarxa de carrils bici i vies ciclables

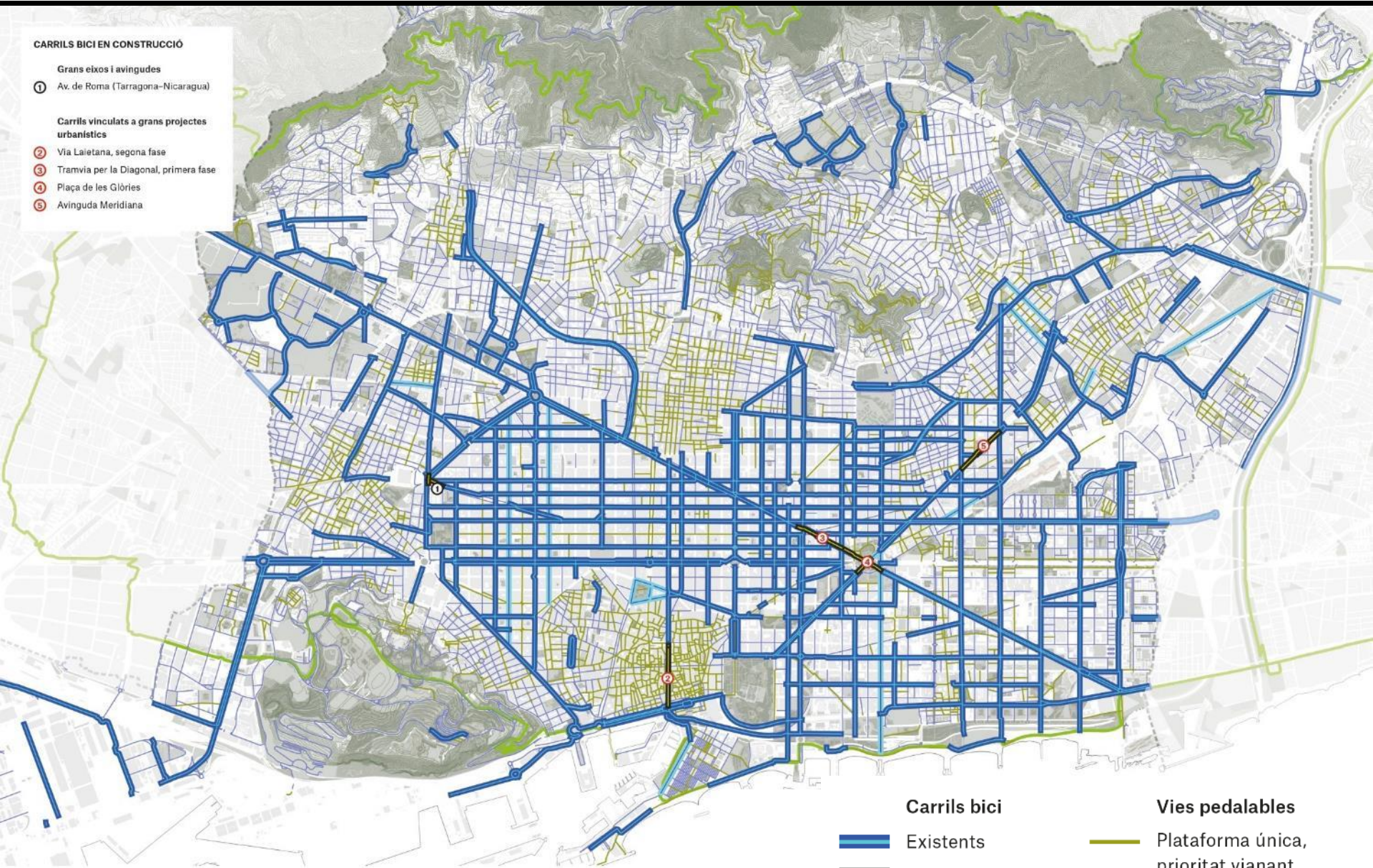
CARRILS BICI EN CONSTRUCCIÓ

Grans eixos i avingudes

- ① Av. de Roma (Tarragona-Nicaragua)

Carrils vinculats a grans projectes urbanístics

- ② Via Laietana, segona fase
- ③ Tramvia per la Diagonal, primera fase
- ④ Plaça de les Glòries
- ⑤ Avinguda Meridiana

Carrils bici

- Existents
- En construcció
- Previstos

Vies pedalables

- Plataforma única, prioritat vianant
- Carrer 30 (carrer bici)
- Ronda Verda

Font: Barcelona Regional

MILLORA DE LA INTERMODALITAT I L' APARCAMENT SEGUR

- Increment bici i VMP és oportunitat per baixar saturació TP i captar més usuaris del VP.
- Oferta escassa d'aparcament segur i protegit.
- Friccions, en certs punts, amb altres xarxes ja establertes: parades/carril bus, carrils bici en vorera.
- Reduir la bretxa de gènere.
- Reduir la sinistralitat a l'alça dels VMP.
- Intermodalitat bici/VMP – TP a les principals estacions de transport públic.
- Connexió metropolitana.
- Cobertura de la xarxa ciclista als barris de muntanya. Electrificació.

- Recuperació de la **demanda**, bona **valoració** ciutadana i bon nivell de **cobertura i prestacions** de la xarxa.
- El **metro** és l'espina dorsal del sistema, però el **bus** té més viatges que Rodalies, FGC i Tram junts.
- En tots els casos la **mobilitat laboral** és el principal motiu de desplaçament en transport públic.
- Les **inversions** en marxa de nova infraestructura ferroviària abans de 2030 són una oportunitat per **baixar la saturació del metro i captar usuaris del vehicle privat**.
- **Clau per fer front al canvi climàtic:** És el mode amb més capacitat per moure persones o mercaderies i alhora amb el consum energètic per càpita o kg més reduït, especialment els modes ferroviaris.

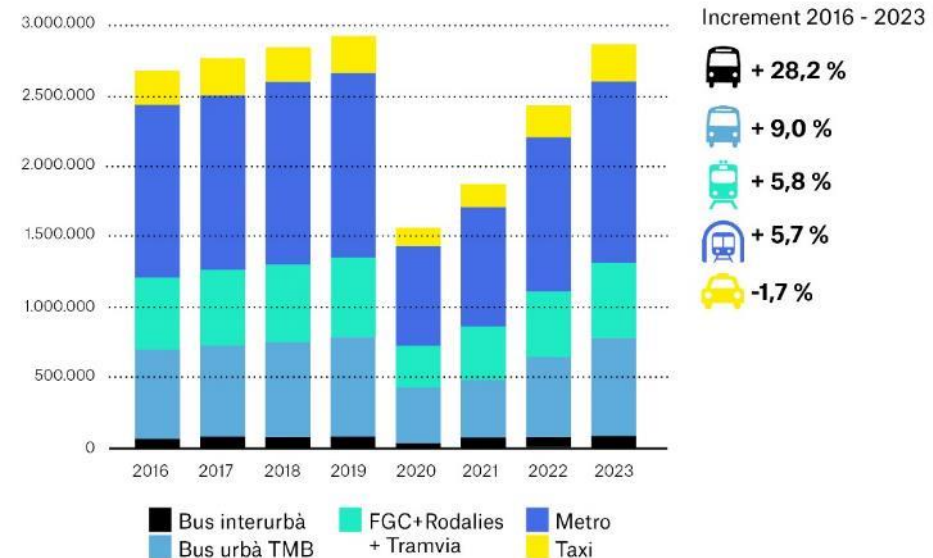
Carrils bus

Dades bàsiques de mobilitat, Ajuntament de Barcelona

Etales en transport públic

Dades bàsiques de mobilitat, Ajuntament de Barcelona

Xarxa de carrils bus i millores de reasfaltat

— Carril bus ● Actuacions de Reasfaltat

Font: Barcelona Regional

MILLORA DE LA OFERTA I QUALITAT DEL TRANSPORT PÚBLIC

- Saturació del tram central de les línies horitzontals de metro en hora punta.
- Moltes inversions en marxa de nova infraestructura ferroviària abans de 2030.
- Model d'estacions de bus interurbà, el transport que més creix.
- El carril bus ha crescut molt, però cal augmentar la velocitat comercial.
- Millores en accessibilitat, especialment a Rodalies i al bus interurbà
- Costos creixents del sistema: 2019 – 1.800M€, 2022 – 1.933M€ (més servei, energia més cara, canvis tarifaris).

- Per primera vegada, a l'any 2023 la **quota modal va ser inferior al 20%**.
- Elevat **pes històric de la moto**: 27% de les etapes de vehicle privat; 5,4% de les etapes totals.
- El 54% dels desplaçaments en vehicle privat és per **motiu laboral** i arriba al 62% en el cas de les motos.
- El 70% dels desplaçaments en vehicle privat **interns o a/des de la primera corona**.
- **L'estacionament regulat s'ha ampliat en més de 22.500 places** respecte l'any 2018 (sobretot Àrea Verda i DUM). Les places totals en superfície s'han reduït un 18,3 %.
- Les places d'aparcament per a motos s'han incrementat un 33 % però l'aparcament en vorera continua.

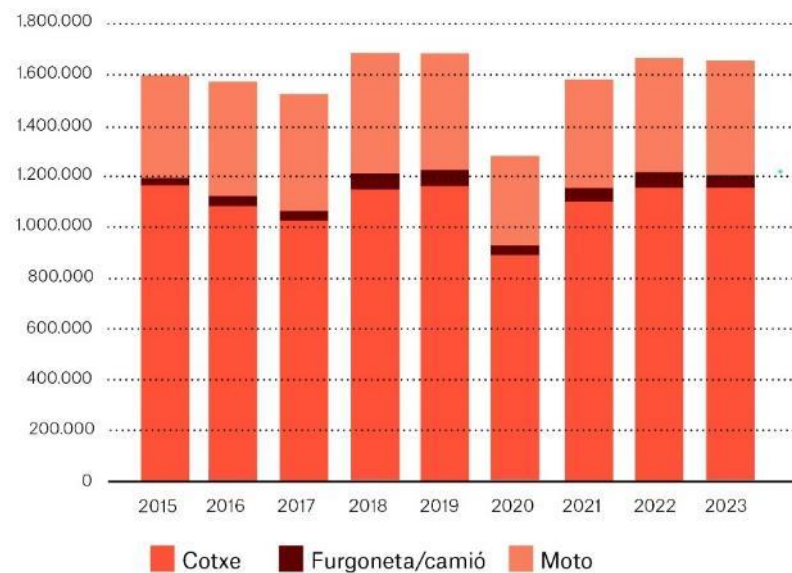
Places d'estacionament en calçada

Dades bàsiques de mobilitat, Ajuntament de Barcelona

Etapes en vehicle privat motoritzat

Dades bàsiques de mobilitat, Ajuntament de Barcelona

Reduir lesions
per trànsit.
Visió Zero

**Mobilitat
segura**

Reduir
immissions de
NO₂ i PM₁₀

**Mobilitat
saludable**

Reduir soroll
a causa del
trànsit

Més equitat i
inclusivitat en
tots els modes
de transport

**Mobilitat
justa i
equitativa**

Reduir
emissions de
CO₂ i consum
energètic

**Mobilitat
sostenible**

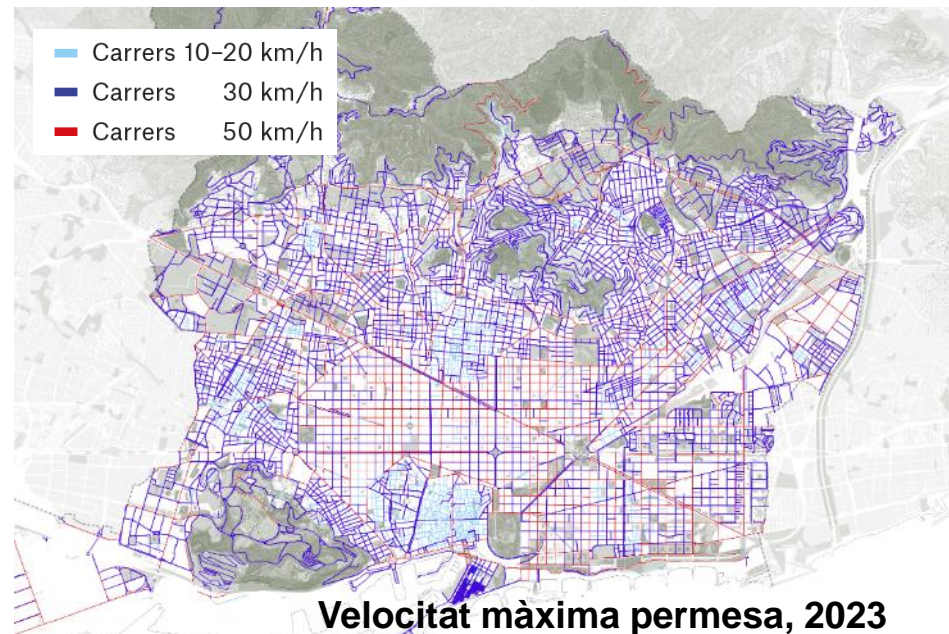

Carrers 30 km/h

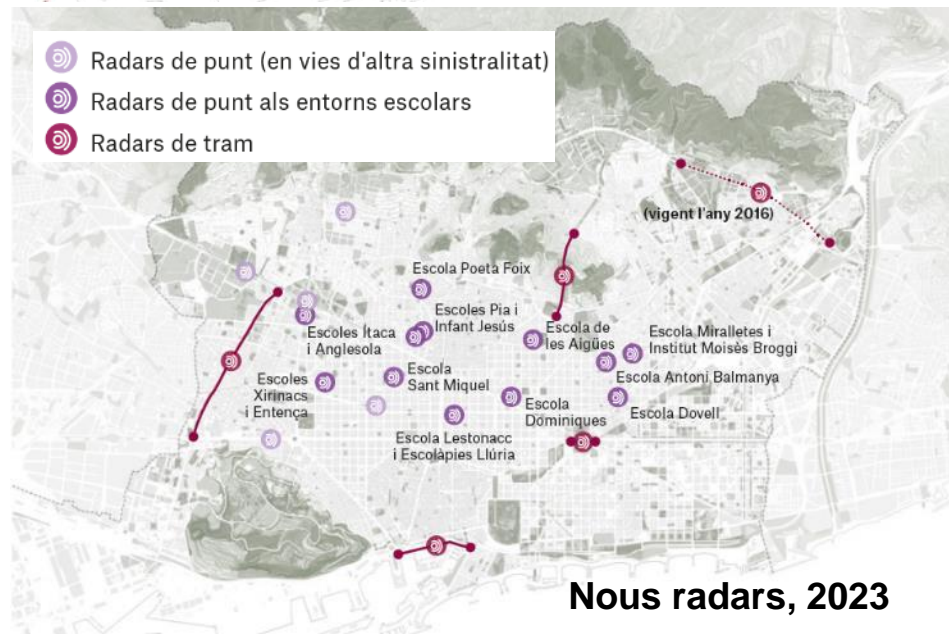
Dades bàsiques de mobilitat, Ajuntament de Barcelona

- L'1 de març de 2020 **Barcelona es decreta Ciutat 30**. La velocitat es limita a 30 km/h a totes les vies de la xarxa secundària i a algunes de la xarxa bàsica (eix Creu Coberta – Sants, via Laietana, Jordi Girona, travessera de Gràcia, entre d'altres).
- **Nou sistema de radars** que es comença a desplegar l'any 2022 en entorns escolars (12 radars de punt) i trams d'alta sinistralitat (5 aparells); + 4 radars de tram i 28 radars pedagògics.
- **Elements reguladors complementaris:** reducció de l'ample de carril de pas, passos de vianant elevats, regulació semafòrica, etc.
- **Més vigilància als VMP i especial atenció als motoristes.**

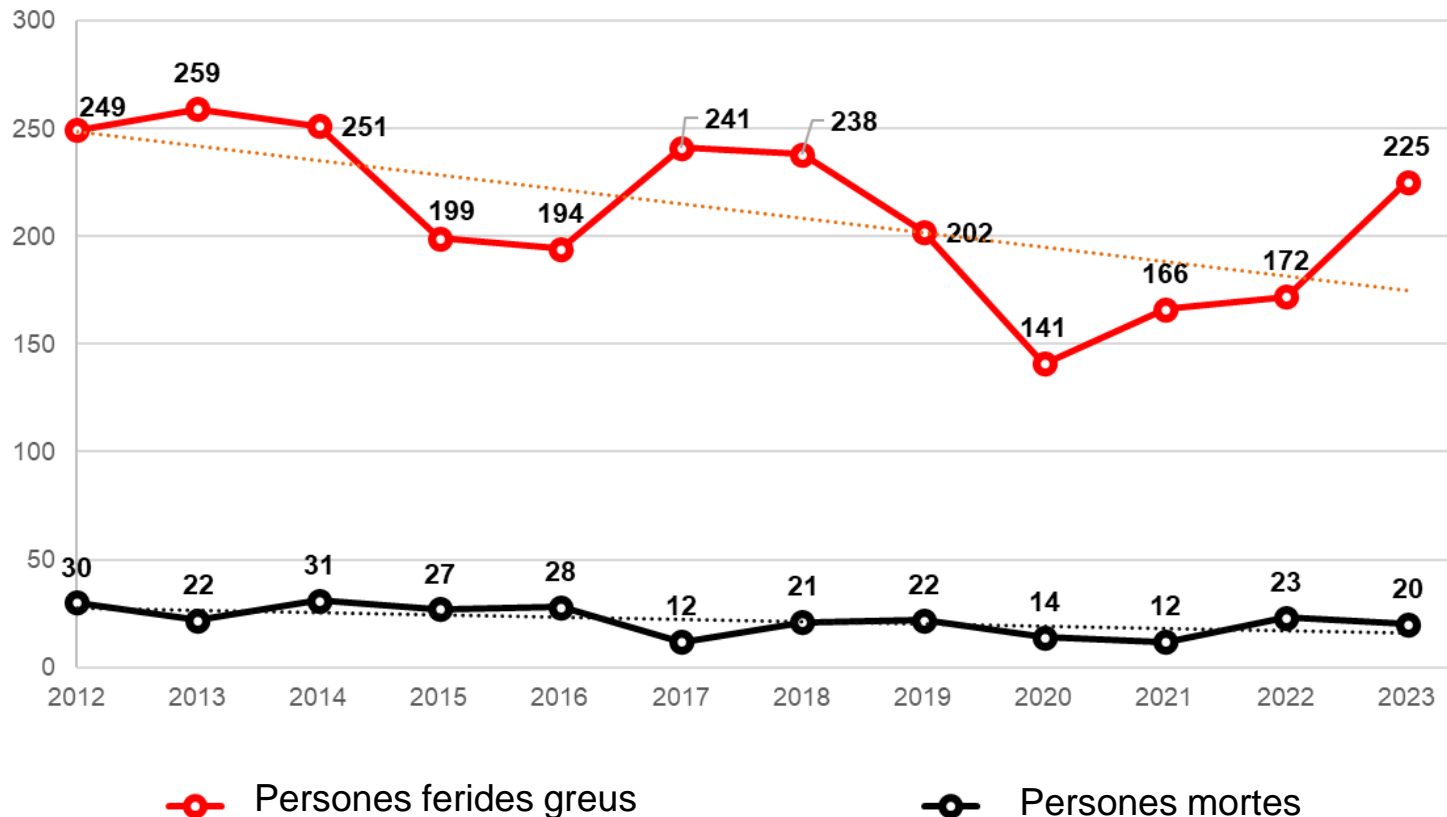
Velocitat màxima permesa, 2023

Nous radars, 2023

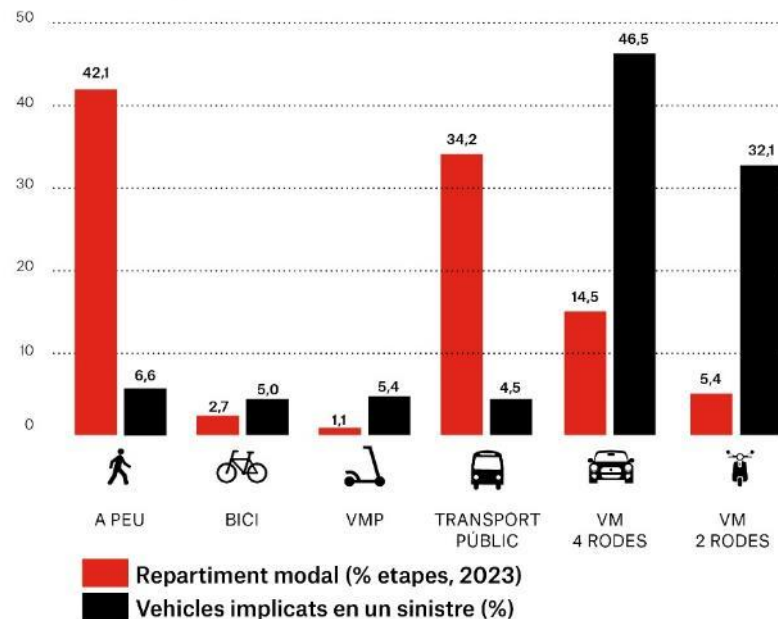
Sinistralitat: evolució de les persones ferides greus i mortes

- **La sinistralitat segueix una tendència a la baixa però encara està lluny de reduir-se a zero.** L'any 2023 van haver-hi 20 persones mortes i 225 ferides greus.
- El 60 % de víctimes van ser homes; un 70 % en el cas de conductors de vehicles sinistrats.

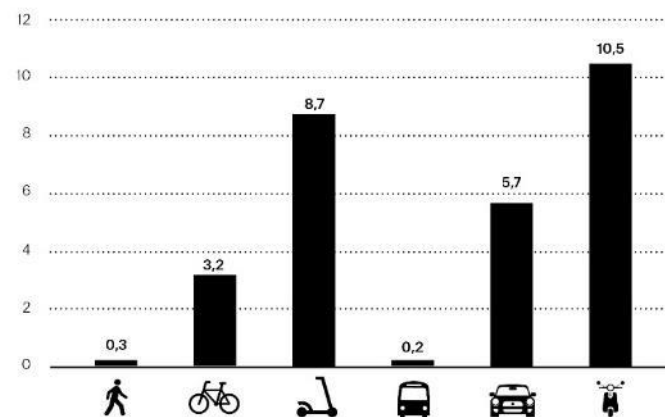

- La sinistralitat és una externalitat de la mobilitat, fonamentalment del **vehicle privat motoritzat, implicat en el 79 % dels sinistres**.
- **Les motos**, només representen el 5,4 % de les etapes totals, però **són el 32 % dels vehicles implicats en un sinistre** (10,5 motos implicades per cada 1000 etapes). **La gravetat dels seus sinistres és màxima**.
- **Els VMP** tenen una quota modal mínima (de l'1,1 %) però **tenen una sinistralitat elevada**, amb gran implicació en sinistres. El seu ús va en augment.
- **Caminar i el transport públic són els modes més segurs** ja que registren la sinistralitat més baixa en relació al nombre de persones que mouen. Les persones atropellades són el 12% del total de víctimes.

Lesions per trànsit i mode

Vehicles implicats en un sinistre per cada 1000 etapes

Distribució dels sinistres

Sinistres (any 2023)

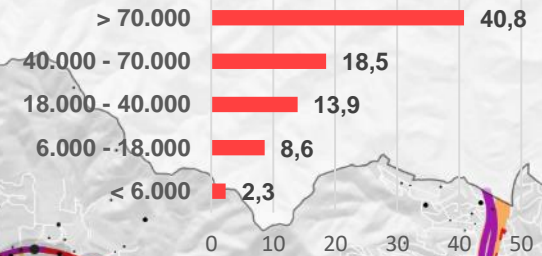
- 1
- 2 - 5
- 6 - 13
- 14 - 19

Concentració de sinistres

IMD

- 6.000 - 18.000
- 18.000 - 40.000
- 40.000 - 70.000
- > 70.000

Sinistres/km de trànsit del carrer (IMD)

Font: Barcelona Regional a partir de les dades de sinistralitat de la GUB i graf viari de l'Ajuntament de Barcelona.

A més trànsit (IMD) i més velocitat de la via, més sinistres i més greus.

El **Pla Local de Seguretat Viària (PLSV)** segueix l'enfocament del **Sistema Segur** (o SAFE System), una manera de treballar la seguretat viària que ja s'està implantant amb èxit a Londres i a Brussel·les, entre altres ciutats.

Principis

1. El sistema de transport ha de **tenir en compte l'error humà** i un cert factor d'imprevisibilitat.
2. El sistema de transport ha de ser «**compassiu**» («*forgiving*») de manera que l'impacte d'una col·lisió no tingui conseqüències greus o mortals.
3. **Aquells que tenen un rol** en el disseny, construcció, operació, administració i ús dels carrers tenen la **responsabilitat de reduir el perill**.

Pilars d'actuació

VELOCITATS segures

CARRERS segurs

VEHICLES segurs

COMPORTEMENTS segurs

Resposta post-col·lisió

El PLSV de Barcelona tindrà un **caràcter estratègic**, i assentarà les principals directrius de l'Ajuntament en matèria de seguretat viària fins l'any 2030. Paral·lelament, **cada districte** disposarà d'un **Pla de Seguretat Viària de Districte**, on es detallaran els **entorns concrets** on cal una millora de la seguretat viària i es redactaran **propostes específiques**.

Priorització de les actuacions

+ efectiva

Eliminar el perill

Substituir el perill

Separar les persones del perill

Canviar la manera en què la gent afronta el perill

Elements de seguretat personal

- efectiva

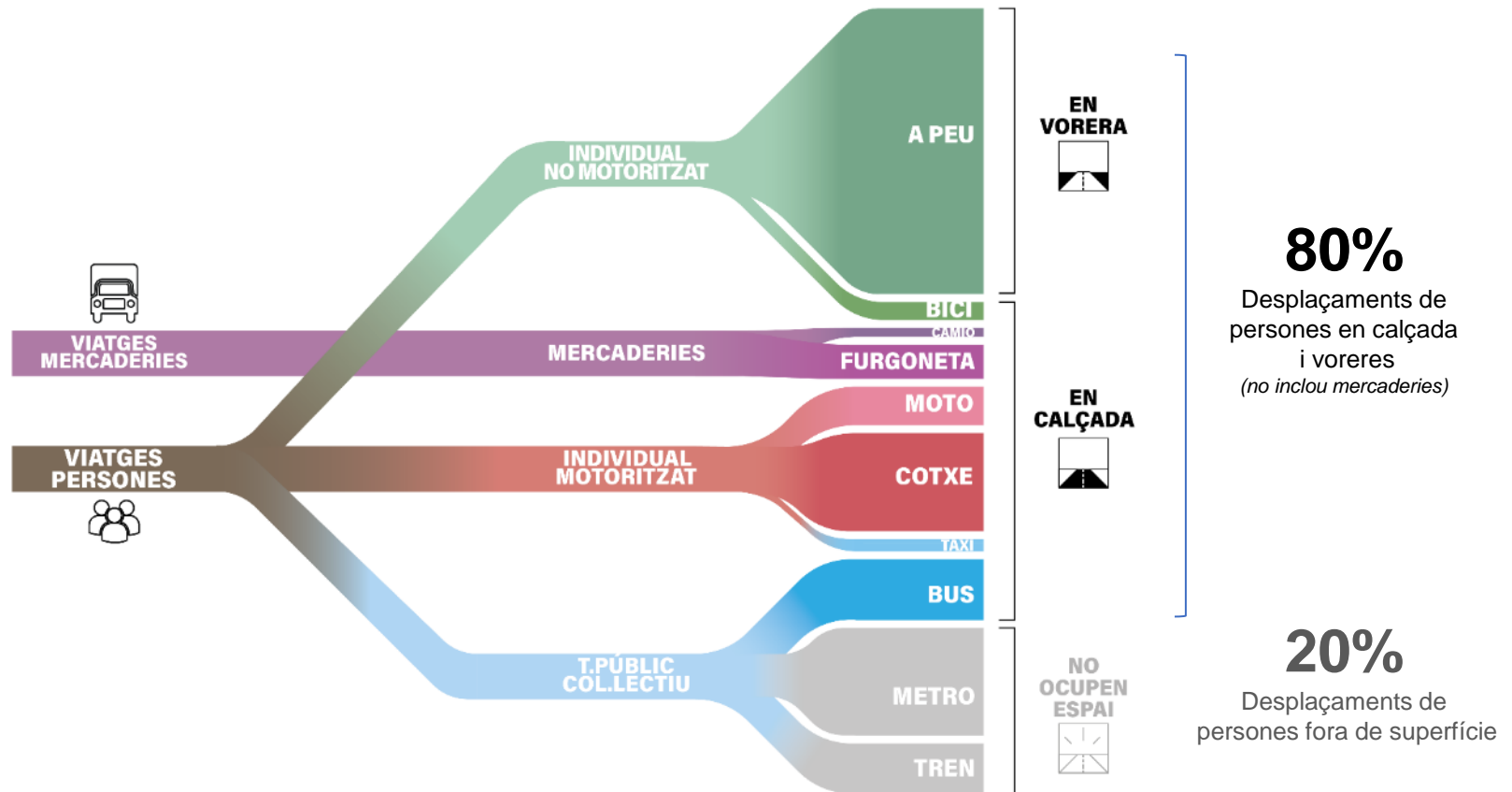
No totes les mesures per millorar la seguretat viària tenen els mateixos efectes. Per això, el PLSV **prioritzarà les accions més efectives a les àrees on generin major impacte preventiu.**

Malgrat que a vegades hi haurà situacions on l'opció més efectiva no sigui possible, **aquesta sempre serà la primera a ser considerada.**

A la pràctica, això suposa **ajudar a les persones a fer el canvi modal**, de vehicles més perillosos a vehicles més segurs per a totes les persones usuàries de la via.

Per tant, **el PMU i el PLSV combinaran estratègies** per assolir els objectius de mobilitat i seguretat viària.

La importància del model de mobilitat en superfície

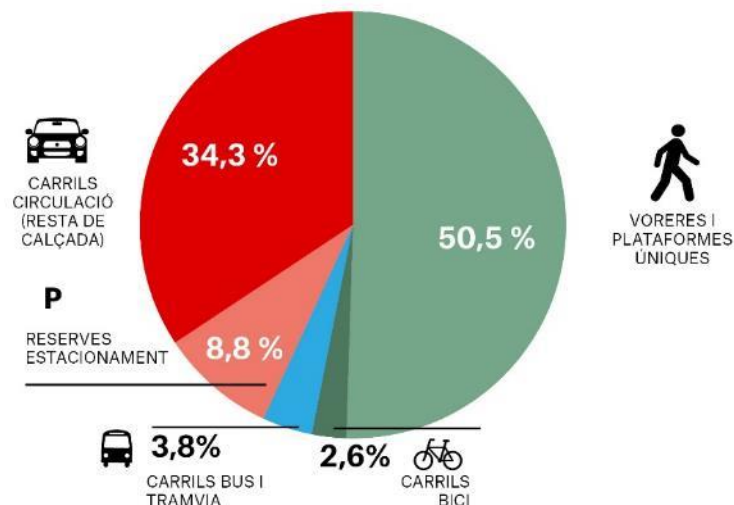
Distribució de viatges per modes a Barcelona

Font Elaboració pròpia a partir EMEF 2022 i Estudi DUM Ajuntament

- **Augment dels fluxos de mobilitat**, sobretot dels modes sostenibles a peu, bici i transport públic, i de turistes, **en un espai viari limitat**.
- Barcelona és la capital europea amb més densitat de vehicles per km²: 4.646 l'any 2021. La seva tinença però, va a la baixa.
- **Un repartiment viari més equitatiu però lluny de l'equilibri entre usos**: el 50,5 % de l'espai viari és pel vianant.
- La ciutat s'ha anat transformant per adaptar-se a les necessitats d'una mobilitat sostenible: **més espai pel vianant, més carrils bici, més carrils bus/tramvia**.
- El bus disposa d'un espai exclusiu (carril bus) baix en relació a la seva quota modal (viatges totals).
- El vehicle privat només representa el 20 % de les etapes modals però ocupa el 43 % de l'espai viari (34 % per circular + 9 % per estacionar).

Repartiment de l'espai viari, any 2023

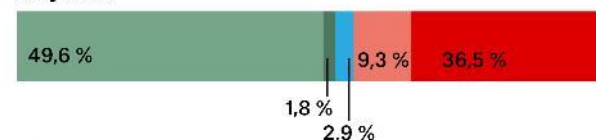
Dades bàsiques de mobilitat, Ajuntament de Barcelona

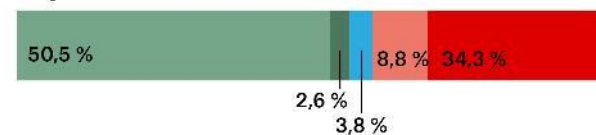
Comparativa del repartiment de l'espai viari

Dades bàsiques de mobilitat

Any 2017

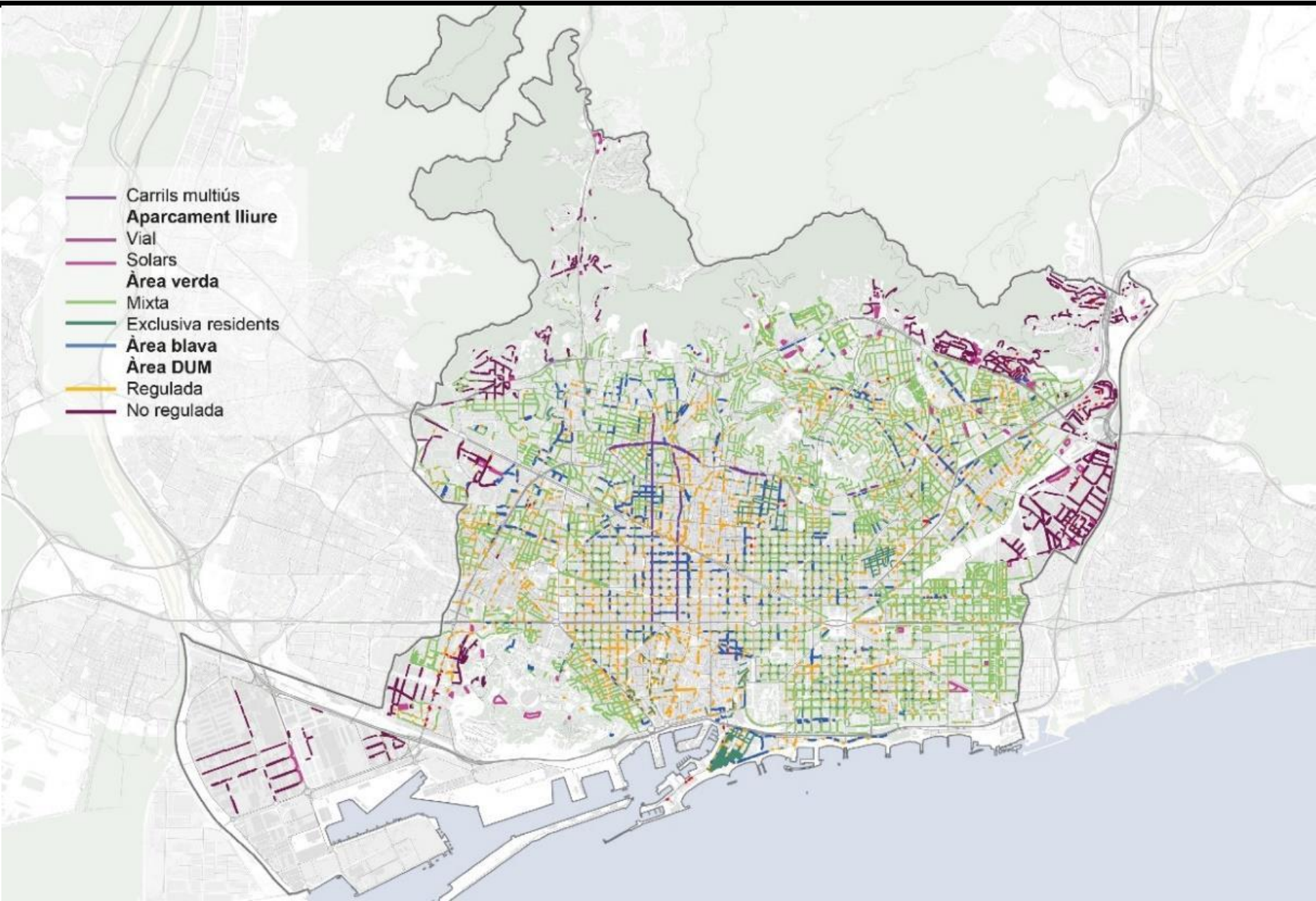
Any 2023

Places d'estacionament en superfície

- Carrils multiús
- Aparcament lliure
- Vial
- Solars
- Àrea verda
- Mixta
- Exclusiva residents
- Àrea blava
- Àrea DUM
- Regulada
- No regulada

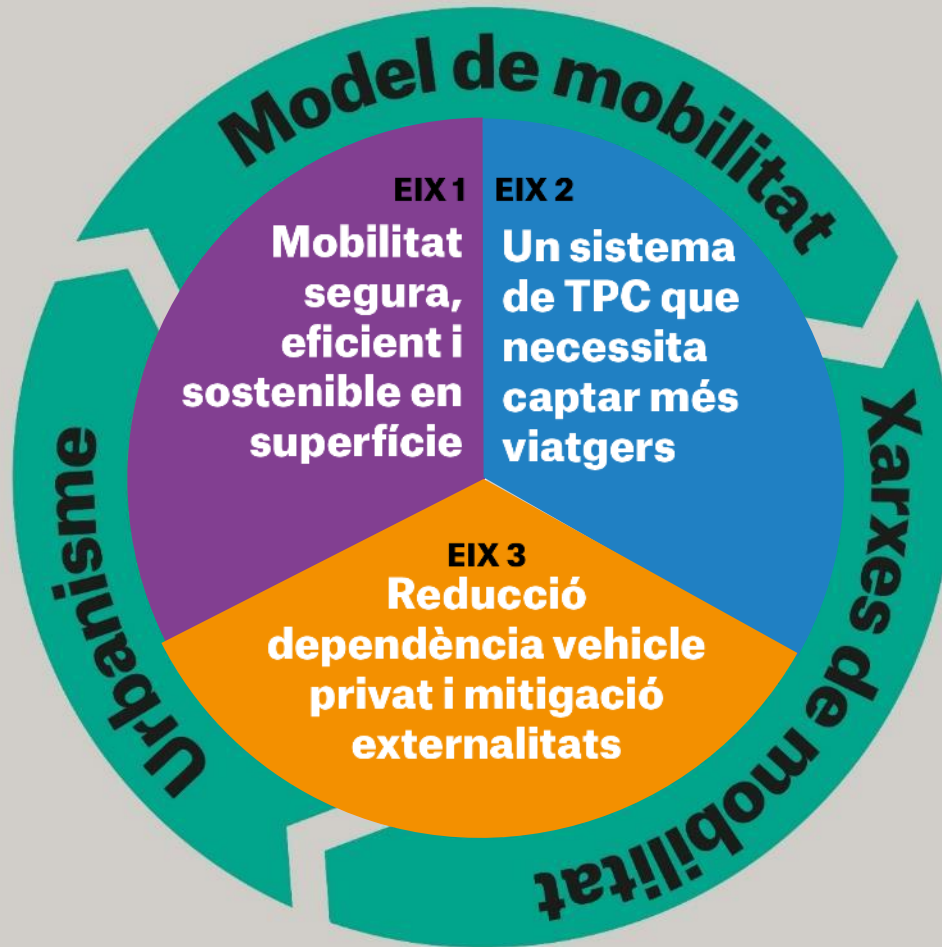

05

Grans reptes i eixos estratègics

Què s'ha assolit? Què queda pendent?

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

EIX 1

1.1 Ampliar i protegir l'espai públic destinat al vianant.

1.2 Repartir l'espai en calçada i els seus usos, tot prioritant els mitjans amb major capacitat i menor impacte.

EIX 2

2.1 Millorar la mobilitat de les persones provocant un salt qualitatiu en el transport públic urbà i metropolità en superfície

2.2 Millorar l'eficiència i fiabilitat del servei de transport públic ferroviari (Rodalies i Metro).

EIX 3

3.1 Implementar mesures dirigides a reduir l'impacte del vehicle privat.

3.2 Accelerar la transició cap a un model més racional de mobilitat garantint l'equitat social.

EIX 1

- **Ampliar i protegir l'espai públic destinat al vianant**
- Dotar la xarxa de vianants de qualitat urbana i d'espai suficient.
- Prioritzar la seguretat i accessibilitat dels recorreguts a peu de la mobilitat quotidiana.
- Dissenyar l'espai públic al voltant dels principals nodes de transport públic. Potenciar la intermodalitat.
- **Repartir l'espai en calçada i els seus usos prioritzant els modes de transport amb major capacitat i menor impacte.**
- Garantir l'espai les condicions òptimes pel transport públic en superfície.
- Incorporar a la calçada l'espai necessari per fomentar l'ús de la bicicleta i les noves formes de mobilitat.
- Ordenar l'ús de les calçades per garantir l'eficiència en el transport i distribució de mercaderies.
- Reduir la velocitat de circulació per millorar la convivència entre modes en calçada.

EIX 2

- **Millorar la mobilitat de les persones provocant un salt qualitatiu en el transport públic urbà i metropolità en superfície.**
- Ordenar i millorar la xarxa de transport públic en superfície. Reforç de la integració i la multimodalitat.
- Prioritzar i replantejar els corredors viaris d'entrada a Barcelona per potenciar el transport públic i la mobilitat activa.
- Crear un nou model d'estacions i parades d'autobusos interurbans amb terminals en les principals entrades a la ciutat, configurant intercanviadors de diferents escales.
- **Millorar l'eficiència i fiabilitat del servei de transport públic ferroviari (Rodalies i Metro).**
- Exigir la millora, modernització i manteniment de la xarxa actual.
- Reivindicar la posada en funcionament de les ampliacions en curs i la millora dels intercanviadors de metro, tramvia i FGC.

EIX 3

- **Implementar mesures dirigides a reduir l'impacte del vehicle privat.**
- Continuar impulsant les noves tecnologies al servei de la mobilitat de les persones i de les mercaderies, sense deixar ningú enrere.
- Impulsar una estratègia inclusiva de descarbonització i renovació de vehicles.
- Implementar mesures amb criteri ambiental i de seguretat (qualitat de l'aire, soroll, sinistralitat).
- **Accelerar la transició cap a un model més racional de mobilitat, garantint l'equitat social.**
- Promoure canvis conductuals amb mesures de gestió de la demanda.
- Potenciar l'accés sostenible a zones industrials, pols d'activitat econòmica, grans equipaments i nodes generadors de mobilitat.
- Impulsar mesures urbanes i metropolitanes estructurals i estratègiques de caràcter urbanístic.